

§ 85

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Arja Karhuvaaran valtuustoaloitteesta kiertävien fysioterapeuttien palkkaamiseksi kouluihin liikunnan ja opiskelijaterveydenhuollon tueksi

HEL 2020-001111 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lasten ja nuorten fysioterapia on sosiaali- ja terveystoimialan tuottama palvelu, johon ohjaututaan pääsääntöisesti terveydenhuollon eri toimijoiden suosituksesta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten liikkumattomuuteen puututaan ensisijaisesti Helsingin kaupungin liikkumisohjelmassa (kaupunginhallitus 3.12.2018, 790 §) määriteltyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Lasten ja nuorten terveyttä sekä hyvinvointia tulee edistää lisäämällä arki- ja hyötyliikkumista, sekä vähentämällä istumista. Liikkumattomuuden ongelmaan vastaamiseksi tarvitaan uudenlaista motivointia, tietoisuuden lisäämistä, positiivista pakottamista ja kannusteita. Lasten, nuorten ja perheiden liikkumista tulee edistää eri toimijoiden yhteistyönä.

Liikkumisen edistäminen on yksi Helsingin kaupunkistrategian 2017 - 2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) painopisteistä. Helsingin kaupungin liikkumisohjelman tavoitealueina on saada pienet lapset omaksumaan liikunnalliset perustaidot ja -tottumukset sekä taata riittävä liikunnallisuus lasten ja nuorten arjessa. Liikkumisohjelmassa todetaan, että perheiden, vanhempien ja huoltajien merkitys on ratkaisevan tärkeää pienten lasten liikkumisen edistämiseksi. Lapsilla ja nuorilla myös kavereiden liikunnallisella tuella on yhteys liikunnalliseen aktiivisuuteen. Keskeistä on aktivoida perheitä liikunnalliseen elämäntapaan, sekä lisätä liikkumista päiväkot-, koulu- ja opiskelupäivien aikana.

Alle kouluikäisistä lapsista liikkuu suositusten mukaisesti 10 - 20 %, peruskoululaisista suositusten mukaisesti liikkuu kolmannes ja toisen asteen opiskelijoista noin viidennes. Hyvinvoinnin näkökulmasta keskeistä on liikkumisen lisääminen kaikissa ikäryhmissä. Liikkumista pyritään lisäämään kehittämällä toimintaympäristöjä sekä toimintakulttuuria varhaiskasvatuksen yksiköissä, kouluissa ja oppilaitoksissa.

Valtakunnallinen Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelma tarjoaa varhaiskasvatuksen henkilöstölle välineitä lasten liikkumisen ja hyvinvoinnin lisäämiseen. Helsingin kaupungin varhaiskasvatusyksiköistä ohjelmassa

on mukana yli 80 %. Tavoitteena on saada kaikki kaupungin varhaiskasvatustyksiköt ohjelman piiriin vuoden 2021 loppuun mennessä. Lisäksi liikkumishojelman yhtenä toimenpiteenä on varmistaa, että kaikissa leikkipuistojen eri-ikäisten toiminnoissa on mukana liikkumisen elementti. Perheiden yhteistä liikkumista alle kouluikäisten lasten kanssa tuetaan muun muassa perhehulinoiden muodossa, joissa perheille tarjotaan tila sekä välineitä omatoimiseen ja maksuttomaan liikkumiseen. Tavoitteena on tarjota kahdeksan kohdetta vuoden 2020 aikana.

Perusopetuksen osalta kaikki kaupungin koulut ovat rekisteröityneet valtakunnalliseen Liikkuva koulu -ohjelmaan. Ohjelmassa keskeistä on oppilaiden osallistaminen, liikkumisen lisääminen ja istumisen vähentäminen. Kaupungin liikkumishojelman toimenpiteitä ovat liikunnallista harrastustoimintaa tarjoavien koulujen osuuden lisääminen ja edullisen tai maksuttoman matalan kynnyksen harrastustoiminnan kehittäminen. Matalan kynnyksen harrastustoimintaa tarjotaan alakoululaisille EasySport-toimintana ja yläkoululaisille FunAction-harrasteliikuntana. Vuonna 2019 EasySport-toiminnan viikoittaisilla tunneilla, tapahtumilla ja leireillä kertyi 50 740 käyntikertaa ja FunAction-toiminnan viikoittaisilla tunneilla ja tapahtumissa 21 200 käyntikertaa.

Toisella asteella valtakunnallisessa Liikkuva opiskelu -ohjelmassa on mukana tällä hetkellä koko Stadin ammatti- ja aikuisopisto sekä kuusi Helsingin kaupungin lukiota. Liikkumishojelman tavoitteena on laajentaa ohjelma kaikkiin Helsingin kaupungin lukioihin vuoteen 2021 mennessä. Kaupungin matalan kynnyksen liikuntatarjonnasta toisen asteen opiskelijat voivat osallistua joko 13–17-vuotiaille suunnattuun FunAction-liikuntaan tai 18–29-vuotiaille suunnattuun NYT-liikuntaan. Varsinaisen liikuntatarjonnan lisäksi NYT-liikunnan palveluna on liikuntaneuvonta, jossa tuetaan nuorta henkilökohtaisen ja ryhmäneuvonnan keinoin. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on edistää nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia liikunnan ja ohjauksen keinoin, tarjota toiminta- ja työkykyä lisäävää liikuntaa, sekä edistää koulukuntoisuutta ja liikunnallisuutta elämäntapana.

Liikkumattomuuteen puututaan myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Terveysneuvonta, johon sisältyy liikuntaneuvonta, kuuluu kaikkiin vuosittain toteutettaviin koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Liikkumisen edistäjänä terveydenhoitaja tunnistaa, tukee ja ohjaa liikunnallista elämäntapaa tukevien toimintojen pariin. Tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Yläkouluikäisille oppilaille on tarjolla myös henkilökohtaista tukea ja ohjausta liikunnalliseen elämäntapaan koulujen personal trainer -toiminnan eli KouluPT-toiminnan muodossa. KouluPT-toimintaan ohjautuminen tapahtuu opettajan, oppilashuollon, kouluterveydenhuollon tai nuoren vanhempien toiveesta. Myös 5.- ja 8.-luokalla toteutetta-

vien fyysistä toimintakykyä mittaavien Move!-mittausten antama informaatio voi toimia herätteenä lapsen tai nuoren ohjaamiseen kouluterveydenhuollon palvelujen piiriin.

Liikkumistaitojen edistäminen kuuluu myös perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen opetussuunnitelmien sisältöihin. Fyysisen, sosiaalisen sekä psyykkisen toimintakyvyn tukeminen ja terveysosaamisen kehittäminen kuuluvat liikunnan ja terveystiedon sisältöihin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Ammatillisessa koulutuksessa työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen on pakollinen tutkinnon osa. Näiden osa-alueiden opetuksesta vastaavat opettajat, jotka ovat asiantuntijoita liikuntataitojen edistämisessä.

Helsingissä edistetään kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten liikkumista sekä kiinnitetään huomiota oppimisympäristöjen hyvinvointia lisääviin tekijöihin muun muassa edellä esitetyin keinoin. Täten kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata fysioterapeuttien palkkaamista kouluihin tai valtuustoaloitteessa esitettyä kustannusselvityksen tekoa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Panu Hatanpää, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27095
panu.hatanpaa(a)hel.fi
Jaana Kariniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 82745
jaana.kariniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 17.4.2020 mennessä valtuutettu Arja Karhuvaaran ja allekirjoittaneiden valtuustoaloitteeseen koskien fysioterapeuttien palkkaamista kouluihin liikunnan ja opiskelijaterveydenhuollon tueksi. Aloitteessa esitetään tehtäväksi kustannusvaikutuksineen selvitys kiertävien fysioterapeuttien palkkaamiseksi kouluihin.

14.04.2020

Asia/11

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Panu Hatanpää, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27095
panu.hatanpaa(a)hel.fi
Jaana Kariniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 82745
jaana.kariniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano